

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/972/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812203263
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Škultétyová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3812203263.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa I., so sídlom A. X, N., IČO XX XXX XXX, zastúpeného H., so sídlom A. X, N., IČO XX XXX XXX proti odporcom 1/ F. M., bytom Z. Y. XXX/XX., A. a 2/ O. X., bytom W. XXX, zastúpených M.. V. Y., advokátom, so sídlom M. X/V., U., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov R., so sídlom D. X, A., IČO XX XXX XXX, zastúpeného M.. V. Y., advokátom, so sídlom M. X/V., U., o zaplatenie 931,67 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, č.k. 4C/17/2013-119 zo dňa 13. augusta 2013, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške **16,11 Eur**, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka M.. V. Y., **a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil a rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. Zároveň navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov trovy konania vo výške 118,16 Eur a odporcom náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 931,67 Eur s príslušenstvom. Do konania dňa 03.10.2012 vstúpil vedľajší účastník na strane odporcov Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorý sa vyjadril **k návrhu podaním zo dňa 27.11.2012.** Poukázal na to, že ide o spotrebiteľskú vec, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. OZ. Vedľajší účastník zároveň vzniesol námietku premlčania, navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania. Splnomocnený zástupca vedľajšieho účastníka je v tejto veci súčasne i splnomocneným zástupcom odporkyne v 2. rade, za ktorú podal vyjadrenie 04.04.2013, v ktorom uviedol rovnaké okolnosti ako vo vyjadrení vedľajšieho účastníka zo dňa 27.11.2012. Navrhovateľ svoj návrh vzal späť v celom rozsahu, konanie žiadal zastaviť, o náhrade trov konania žiadal rozhodnúť tak, že sa trovy konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznávajú z dôvodu, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva s poukazom na viaceré rozhodnutia viacerých krajských súdov. Vzhľadom **na späťvzatie súd konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 O.s.p.** O vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi súd rozhodol podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ktorý vyvažuje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania. Z procesného hľadiska zásadne platí, že ak navrhovateľ vezme návrh späť, zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť odporcom trovy konania. **V danom prípade navrhovateľ vzal návrh späť chronologicky po tom, čo do konania vstúpil vedľajší účastník na strane odporcov a po vznesení námietky premlčania vedľajším účastníkom na strane odporcov. Súd mal za to, že vedľajšiemu účastníkovi, vystupujúcim na strane odporcov, patrí náhrada trov konania, ktorú mu je povinný nahradiť ten, kto zaviniť zastavenie konania, t. j. navrhovateľ. Nesúhlasil s tým, že**

vedľajší účastník ako združenie založené na ochranu spotrebiteľa si nemôže zvoliť splnomocneného zástupcu a poukázal na § 24, § 18, § 25 O.s.p. Súd bol toho názoru, že v tomto prípade má v zásade vedľajší účastník právo na náhradu trov konania, ale otázkou je, či uplatnené trovy konania - trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne. V tomto prípade bol súd toho názoru, že vedľajšiemu účastníkovi patrí právo na náhradu trov konania - trov právneho zastúpenia a ním vykonané úkony v tejto veci považoval za účelne vynaložené. Súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z., a to za dva úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/ uvedenej vyhlášky) a za písomné podanie na súd vo veci samej - vyjadrenie k návrhu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). Priznané trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny za tieto dva úkony právnej služby po 51,45 Eur (z tarifnej hodnoty 931,67 Eur), režijného paušálu za 2 úkon po 7,63 Eur (za úkony vykonané v roku 2012), spolu vo výške 118,16 Eur. Súd nepriznal náhradu trov konania odporcom, ktorí sú zastúpení rovnakým splnomocneným zástupcom ako vedľajší účastník na strane odporcov. V súvislosti s podaním zo dňa 04.04.2013 (označené ako vyjadrenie odporkyne v 2. rade a vedľajšieho účastníka) si splnomocnený advokát uplatnil trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie z 27.11.2012 a vyjadrenie zo 04.04.2013. K prevzatíu plnej moci udelenej odporkyňou v 2. rade došlo dňa 26.03.2013. Len tento úkon a vyjadrenie zo 04.04.2013 sú úkonmi právnej služby súvisiacimi so splnomocneným zastupovaním odporkyne v 2. rade. Uplatnené trovy právneho zastúpenia - prevzatie a príprava zastúpenia vo vzťahu k odporkyni v 2. rade a vyjadrenie zo 04.04.2013 nie sú trovami účelne vynaloženými, pretože ten istý advokát vykonal prevzatie a prípravu zastúpenia v rovnakej veci, v ktorej zastupuje nielen vedľajšieho účastníka, ale aj odporkyňu v 2. rade. Vyjadrenie z 04.04.2013 je obsahovo rovnakým vyjadrením ako vyjadrenie z 27.11.2012. Preto súd náhradu trov konania tejto odporkyni nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľa. Navrhovateľ zastával názor, že združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť z podstaty svojej existencie schopné samé poskytnúť právnu pomoc v spotrebiteľských sporoch. Podľa údajov registrácie Ministerstva vnútra SR má združenie členov, ktorí majú právnické vzdelanie, pričom združenie môže podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012 a sp. zn. 3Cob 259/2011, ktorý v obdobných prípadoch vedľajšiemu účastníkovi trovy konania nepriznal. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp.zn. 6Co 141/2012, Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012 a Krajský súd v Bratislave, sp. zn. 9Co/420/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd by nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03. Ďalej poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje. Mal za to, že v danom prípade je na mieste aplikácia ust. § 150 ods. 2 O.s.p., nakoľko ide o drobný spor a trovy právneho zastúpenia sú značne neprimerané k výške žalovanej pohľadávky. Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka mal z týchto dôvodov za nadbytočné, účelové a nehospodárne.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti potvrdil a navrhovateľa zaviazal k povinnosti zaplatiť mu aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 33,54 Eur. Uviedol, že vedľajší účastník vstúpil legitímne do predmetného spotrebiteľského sporu na stranu odporcov, a to v súlade s § 92 ods. 2, 3 O.s.p. Tento postup je zákonný a nepredpokladá súhlas spotrebiteľa, dokonca ani jeho vedomosť o takomto konaní. Svoj vstup do konania vedľajší účastník považoval za opodstatnený, keďže spotrebiteľ bol v predmetnej

veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, a teda z hľadiska samotného cieľa a poslania činnosti Združenia, ktorým je ochrana spotrebiteľa, sú trovy konania, náhradu ktorých požadujú, objektívne účelné. Uviedol, že je to práve žalobca, kto masovo zneužíva poskytovanie právnych služieb pri podávaní formulárových žalôb a písomných podaní za účelom obohatenia sa na úkor žalovaných spravidla nemajetných spotrebiteľov. Mal za to, že ak by združeniu nebola súdmi priznávaná náhrada trov právneho zastúpenia tam, kde na to vznikol právny nárok, viedlo by to k ohrozeniu aktivít združenia v prospech spotrebiteľov, čo by vyhovovalo ekonomickým záujmom žalobcu. Privítal by prijatie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá by súdu umožnila prihliadať na premlčanie pohľadávky ex offio v súdnych konaniach proti spotrebiteľom, alebo poučiť ich o možnosti premlčanie namietat'. Považoval za svoju povinnosť chrániť spotrebiteľa aj pred premlčanými nárokmi, na základe čoho vznášajú námietku premlčania v každom spore, v ktorom je žalovaný premlčaný nárok. Odmietnutie ich práva na plnú náhradu trov konania by de facto znamenalo nemožnosť reálnej ochrany spotrebiteľov na súdoch. Účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy, právo účastníka na náhradu trov konania v úspešnom súdnom spore vyplýva z nálezov Ústavného súdu SR, napr. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, II. ÚS 56/05, IV. ÚS 147/08, II. ÚS 122/09. Poukázal aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5Cdo 71/2010, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/87/2011-71 a rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7Co/34/2012. Argumentáciu žalobcu, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, považoval za zjavne účelovú, nelogickú až absurdnú. Vedľajší účastník je pripravený dôsledne presadzovať a chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov aj v súdnych konaniach, a to vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“ - možnosť zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátmi, čím žalobca získava rovnocenného partnera v riešení právnych otázok, pretože priemerný spotrebiteľ sa nedokáže náležite brániť a v dôsledku svojej neinformovanosti, prípadne nedostatku prostriedkov na právne zastúpenie, rezignuje. Keďže v danej právnej veci sú uplatňované nároky proti spotrebiteľovi je potrebné použiť normy spotrebiteľského práva aj výkladové pravidlá ich aplikácie. V rámci spotrebiteľského práva pozitívny zásah štátu, ktorý je realizovaný spotrebiteľskou právnou úpravou, kompenzuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Pri ochrane spotrebiteľa musí zohrať úlohu aj súdna moc aplikačnou praxou, a to aj v otázke rozhodovania o trovách konania subjektov, ktoré vystupujú na ochranu spotrebiteľa.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v odvolaní napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania odvolacím súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté o povinnosti navrhovateľa zaplatiť náhradu trov zastaveného konania vedľajšiemu účastníkovi. Uznesenie okresného súdu vo zvyšnej časti nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmal (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zaviniť, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo pre správanie sa odporcov, je povinný hradiť náklady konania odporcov (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zobral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu z procesného hľadiska zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. Dôvodne potom okresný súd rozhodoval o povinnosti navrhovateľa nahradiť trovy konania podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.

Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa, ktorý sa nestotožnil s jeho povinnosťou zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov priznal náhradu trov konania podľa citovaného zákonného ustanovenia ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcov), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 27.11.2012, č.l. 88), v ktorom kvalifikovane vzniesol námietku premlčania, a preto niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi.

Pokiaľ ide o možnosť aplikácie ust. § 150 ods. 2 O.s.p., na ktorú poukázal navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že je len na vôli súdu, či v drobných sporoch neprizná, alebo zníži trovy konania. Dokonca aj pre zníženie výšky trov konania nestanovuje žiadne hranice a moderáciu trov konania ponecháva len na úvahe súdu a konkrétnych okolnostiach prípadu. Ide totiž o moderačné právo súdu pri rozhodovaní o výške trov konania a ako jediné kritérium zákon zakotvuje neprimeranosť trov voči pohľadávke. Aký pomer výšky trov k výške pohľadávky treba považovať za neprimeraný, to zo zákona nevyplýva a je ponechaný len na úvahe súdu.

Odvolací súd taktiež dáva do pozornosti uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. IV. ÚS 76/2012, v ktorom konštatoval, že ust. § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Pozitívne vymedzený pojem drobného sporu vyplýva z § 200ea ods. 1 O.s.p. V prípadoch drobných sporov je teda na zvážení súdu, či využije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, buď neprizná, alebo zníži trovy konania. K tomuto kroku môže všeobecný súd pristúpiť len v prípade, ak uplatnené trovy sú neprimerané vo vzťahu k pohľadávke. Neprimeranosť trov by mala v podstate znamenať, že ich výška prekračuje hodnotu pohľadávky. Na druhej strane posúdenie neprimeranosti trov vo vzťahu k hodnote sporu nie je v zákone explicitne vymedzené, je dané na úvahy súdu, ktoré spolu so závermi na to nadväzujúcimi musia byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Súd prvého stupňa preto správne uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov právneho zastúpenia, a to v celkovej výške 118,16 Eur za dva úkony právnej služby tak, ako ich bližšie špecifikoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

Vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, v dôsledku čoho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia v danom konaní považuje za účelne vynaložené. Samotná skutočnosť, či sa vedľajší účastník dá v konaní zastúpiť, je na voľbe samotného vedľajšieho účastníka. Toto jeho právo je dané aj Ústavou Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 118,16 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 16,60 Eur, znížená na polovicu

základnej sadzby, t. j. 8,30 Eur za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa, režijný paušál 7,81 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 16,11 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.